

пептръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 36.

Luni, 2. Septembrie

1846.

TIPURI DE CALATORIA.

(Брмаре.)

Тимишоаръ, 13. Авг. 1845. Ын еврей п'аъ потът аштепта къ маі mare dorințe а ажънде дн пѣтънтъл фъгъдъндеі, де кѣт ам dorit еъ а vedé о датъ Тимишоара. Че къдеді аміче! аъ нѣ фіѣ-каре дпститѣт (пѣвлік сеаъ приват) are de scop де а дпайнта вѣтеле ші commoditѣдѣле четъдепѣлор? dar че веі зиче деакъді воіѣ спѣне къ еъ, порпѣнд къ карѣл „соціетъдіі“ кон-фѣптѣите пѣптрѣ кълъторіа ізте дѣн Пещеа пѣлѣ дн Тимишоара,“ ла стадіа Б. ам fost сіміт, къ чеіалалді соді къ карі тѣ афлат, а дптързіа маі тѣлт де треі оаре, дѣн кавсъ къ къръзшѣл, не фѣнд пѣлтѣт де dd. Пропріетарі нѣ воаа а не дъче маі дпколо, ші нічі нѣ пе-ар фі дѣс де нѣ і-ам фі фѣкѣт дестѣл претѣндепѣі дѣн пѣнга поастрѣ, ла а доа стадіѣ ера съ пѣдѣм асемѣне, ші пѣмаі дѣпѣ тѣлтѣ рѣ-гаре се дпдѣплекѣ къръзшѣл а не дъче маі дпколо, — кондѣкторѣл аша ера де провѣзѣт къ тоате челе де лѣпсъ, кът ла вре о дптъмпларе не аштептатѣ ар фі тревѣт сеаъ съ рѣтѣпем пре жос, сеаъ съ не вѣгѣт тѣва дн пѣпгѣ пѣптрѣ де-реѣереа лѣкѣрлѣі стрѣл, — че ді-се паре

оаре ачеастѣ соціетате дпкъ дпѣптеазѣ вѣптрѣнделе ші commoditѣдѣле четъдепѣлор? С'ар къвіні ка съ се маі ласе оаменіі де тѣдѣстриа: „de а тѣнде ші а тѣлѣ оіле фѣрѣ де а ле паште ші а ле грѣжі!“... Къ тоате ачесте-а еъ ам ажѣнс ла локѣл dorințeі теле, де знде поате къ тѣ аштепѣді маі тѣлт, декѣтѣ-ші стѣ дн пѣтере а-ці дппѣртѣшні, крѣд тотѣші къ веі лѣа дн пѣтме де вѣне ші де нѣ-ці воіѣ фаче дестѣл аштепѣтрѣі дптрѣ тоате; дечі, трежнд дппѣртѣшпѣреа фелѣзрѣтелор дѣскѣрѣрѣ, карі ле-ам авѣт дп кълъторіѣ, дпсемпа-реа стѣдѣлор, карі се пот vedé дн кълѣп-дарѣ, тѣ воіѣ къпѣнде къ дппѣртѣшпѣреа алтор обжете, карі спѣрезѣ (пѣдѣжѣвѣск) къ дпайнтеа та дпкъ вор авѣ mare дп-терес. Прѣвѣреа сеаъ къѣетареа ла зп об-жет не авѣче а мѣнте де тоате къте поі оарекънд ле-ам къпоскът дн легѣтѣрѣ къ дѣжѣл. Деакѣ прѣвѣск ла четатеа лѣі Хѣніаді, мѣ адѣк а мѣнте де ачел тѣпѣтѣ-торѣ ал патріѣі, де фантеле лѣі челе еро-іче, де зѣлѣл лѣі чел фѣрѣпѣте кътрѣ па-трѣі, де мѣнѣпѣателе лѣі трѣітѣфе, пѣптрѣ карі ші зпеле дѣн пѣчѣнѣле, де карі ел нѣ с'аъ дѣнѣт, дпкъ се стрѣдѣвѣск, а адевері къ аъ пѣрчес дѣн сіпѣл лор. Тимишоара мѣ авѣче а мѣнте вѣрѣсрѣіле челе де сѣпѣде,

карі аѣ рошіт апа Тимішоара нѣмігь. Къте съкріоиде сѣндероасе нѣ с'аѣ фѣкѣт дѣтр'ачест дѣнѣт фѣріосѣлѣ пѣгѣн! Че ѣрмаре трѣстѣ продѣсе зѣ фѣлѣтіон, кѣм сімѣл де лібертате-ші рѣсѣзна апѣсарѣа ші дѣтрѣнкареа. Аічі воі Заполіа а-ші къштїга тѣрїре прїп о фапѣт крѣдѣчѣнѣ ші дѣфїорѣтоарїѣ, че тотѣші п'аѣ фост дѣстѣлѣ рѣсплатѣ пїнѣтрѣ сѣена че с'аѣ дѣлѣштплат, чї акторѣл ші жѣделе се зпеште дѣтр'о персоанѣ ші-ші рѣсѣзнѣ дѣпѣт плак, сілінд дѣкѣ ші пре пѣвѣтѣ раді пѣвіноваци а-ші пѣлѣнде шїшеаоа соарте маї треї веакѣрї! — Дѣсѣ сѣ дѣ четезѣ къ ікоанеле трекуѣлѣ, карї сѣнт пѣвѣтѣрате, ші сѣ-мі арѣнн окїі ла трѣсрїле пресїптелѣ. —

Дїн Тимішоара венїѣ еастѣзі нѣмаї четатеа лѣі Хѣніадї маї стѣ. Тимішоарѣї челеї поате, прекут шї фортѣредеї і-аѣ даг есістїнда контеле Франдіск Мерсу дїн дѣмѣндареа лѣі Карол ал блѣа, дѣпѣт че дѣчеле Езѣменїѣ дѣн 1716 аѣ ліберат'о де сѣв домпнїа тѣркѣлѣ. Еастѣзі тимішоара стѣ дїн треї пѣрѣці, дїн дѣса четате, апої дїн сѣвѣрїеле Іосїѣ шї Фѣвріка, карѣ-ші іа нѣтеле дѣла кѣлѣра де пѣтѣсе де нѣмігьл конте Мерсу дѣтродѣсѣ. — Дѣн ачест сѣвѣрїѣ се афлѣ шї весерїка ромѣнеаскѣ зпїтѣ шї лѣкзїнда парохѣлѣ, знде аѣ шезѣт одатѣ кѣлѣгѣрїї дїн Блажѣ, фѣрестрїле дѣн пѣрете доведѣск знде аѣ фост рѣфѣкторїѣл. Четатеа о дѣкѣнѣтерѣ треї рѣндѣрї де тѣрї, е зпа дїн-тре фортѣределе челе маї дѣсѣплате але дѣнперїлѣі австрїак. Четатеа о дѣфрѣтсѣдеазѣ платѣе ларѣці, шї касе де о тѣрїпїте асѣміне.

Дарѣ-ші веї зїче амїче! пїнѣтрѣ че-дї

дїнѣ ініма дѣтр'атѣта аштептарѣ, пїнѣтрѣ къ тѣ, штїѣ, дорештї че-ва дѣспре ромѣнїї де аїчі шї дѣспре соартеа лор, штїѣ къ ініма дѣн пѣнтѣл тѣѣ чѣл фѣрвїнте вате нѣмаї пїнѣтрѣ вїпеле ачелора, штїѣ къ об-жетѣл, спре карѣ се кончіптреазѣ тоате дорїнделе шї тоатѣ амоареа та, е пѣчѣнеа ромѣнѣ шї лімба еї. О амїче! дѣн рѣндѣрїле ачестѣа нѣ-сѣ дѣн старѣ а сѣфла че-мі пѣтрѣнде рѣрѣнкії, че-мі кѣрѣде прїп вїне, шї че-мі дѣвѣпѣеазѣ пѣнтѣл; къчї нѣ-мі е ашѣ дѣспрїнсѣ пѣана, ка сѣ-мі поатѣ арѣта дїн лѣзпѣтрѣл прекут е, ка сѣ-дї пот дѣфѣдїша че ам вѣзѣт пре-кут се каде; нѣ веї афла дарѣ дѣплїпїре дѣн епїстолѣ-мі, дѣсѣ адѣ-дї а мїнте де старѣа воастрѣ

Де кѣте орї воеск а-дї скрїе чева дѣспре ромѣнїї, тот деа зпа шѣ кѣпрїнде че-ва осевїт, рѣстїреа ачестѣї нѣме мї тѣреште дорїреа: „де амїѣ фї дѣлѣстрат къ зп фѣлѣдер шї къ зп трѣспѣт, къ ачѣла сѣ дѣштепт ініміле, еарѣ къ ачѣста сѣ нїмічѣск тот, че-мі къшѣнѣ дѣрѣре.“ Дѣн-прецѣрѣрїле нѣ шѣ ажѣтѣ ка сѣ вѣз къ окїї че дорѣск, пїнѣтрѣ ачѣеа-сѣ сіліт а тѣ дѣнрѣпта нѣмаї дѣнѣ спѣрѣреа зпор пер-соане вреднїче де тоатѣ кредїнда. Ромѣ-нѣл пѣшеште, амїче!, къ пашї цїганѣчїї спре перїре, фѣрѣ ка ачѣаста сѣ мїшѣ пре чеї че сѣнт дѣторї а фї къ лѣаре а мїнте дѣн прївїреа соартеї лѣї. Спѣрѣката іѣвїре де вїнарѣ дѣн пѣфѣрїчеште дѣн прї-вїнда економїкѣ, фаптеле, челе зрмате дїн ведїѣ, л' адѣк ла о дѣнжосїме моралѣ, потерѣа лѣї чеа трѣнеаскѣ се стоарѣе, еарѣ чеа сѣфлѣтеаскѣ се пѣдѣшеште, пѣ-звѣск ла оспѣтѣрїѣ (кѣрѣштѣ) ка шї пѣш-теле ла мїере; дѣсѣ дѣпѣт пѣдїа се веде

че продълже венитъ. Чеа маї mare дъреге
 маѣ кърпине азидъ въ днаинтеа мълтора
 „а фї ромън“ атѣта днсемнеазъ кѣт:
 „а фї де жос.“ Дн прївїуда пѣдїонълі-
 тѣдїї афлѣ ачѣса че п'ашѣ фї крезѣт маї
 днаинте, шї че пѣ преа таре не дѣвѣкрѣ,
 ва токма не сѣпѣрѣ; кавса ачѣстеї сѣдѣрї
 заче дн амѣстекѣл, кѣрѣ-а ромънѣл е
 еспѣс; маї днаинте аѣ ажѣтат пре ромъ-
 нѣл де пре аїчї (прекѣт шї пре чеї де
 пре аїреа) релиѣїа дн прївїонъ пѣдїонамъ,
 дѣсѣ азѣт, кѣнд дн чеїалалдї, въ карї
 локѣще дѣпсѣл, сеаѣ трезїт сїмѣл пѣ-
 дїонълітѣдїї, е фоарте перїкѣлос лѣкрѣл,
 деакъ пѣ штїе осевї релиѣїа де пѣдїонълі-
 тате, че пре аїчї токма се дѣтѣмѣл.
 Аїчї дн пѣлте локѣрї жѣпеле ромън-шї
 іа сѣкрѣ де содїѣ; че сѣ врѣзе де аїчї
 алѣ, де кѣт ва дѣпсѣлѣ сеаѣ маї вїне
 фїлор лѣї сѣ ле фїѣ маї пѣлѣкѣт лїмѣа
 стрїнѣ де кѣт чеа дѣлче ромънѣ. Аче-
 сте-а тоате, шї алѣ пѣпѣтѣрате, че цї-
 ашѣ потѣ дѣпѣртѣшї, пѣ-сѣ дѣвѣкрѣ-
 тоарїе, дѣсѣ пѣдїнї сѣлпт, кѣрора ле ар
 пѣса сеаѣ іар дѣрѣ інїма де вѣеле ва аче-
 сте-а. Стаѣ кѣ мѣнїле дн сїп шї се зїтѣ
 лїнїштїдї кѣт се рѣпѣск вѣдїї ромънї дїп
 зї дн зї дн вѣлтоареа пѣферїчїреї! Че се
 дїне де еколї сѣлпт маї ферїчїдї дѣкѣт
 ардѣленїї дѣтр'атѣта кѣ ле аѣ, кѣчї лѣтї-
 парѣа че се продълже дн трѣпселе пѣ ле
 вѣреа дѣгрѣвѣазѣл капѣл, адекѣ се вѣде
 ачѣл ѡлос дѣпѣ эле кѣ ачѣї пѣдїнї, карї
 дѣмѣл ла шкоамъ, штїѣ леѣе, штїѣ тѣ-
 чїна рѣгѣчѣнїле де рост, шї ашѣ маї пре
 врѣтѣ ажѣл ла чѣл маї mare град де
 кѣлѣрѣ, адекѣ а потѣ чїтї шї псалтїреа.
 О Доамне! пѣлѣл кѣнд вѣї сѣферї а не
 ста пѣгрѣа пре окї? кѣнд не вѣї ерта сѣ

дѣтрѣт шї пої дн тѣтѣла лѣтїнѣреї?
 Еѣ-сѣ копвїнс амїче! кѣ десѣре вїпеле
 ромънѣлѣ, десѣре о соарте маї фѣрї-
 чїтѣ пѣчї вїеа пѣ потѣм пѣлѣл кѣнд ро-
 мѣнѣл пѣ ва авѣ скѣле, даскѣлї, шї пре-
 одї; дѣсѣ скѣле дн карї ел с'ар фортѣа
 ом де вїеадѣ, ом кѣ амѣаре кѣтрѣ рели-
 цїѣ, кѣтрѣ Домпїторїѣл дѣрїї, кѣтрѣ вѣ-
 чѣнеа шї патрїа са; — скѣле дн карї с'ар
 пропѣне тоате кѣте се кѣвїне але штї
 вї ом ка сѣ поатѣ рѣсѣвѣде кѣтѣрїї сале;
 дѣсѣ скоалеле сѣ фїѣ сѣв дїрѣчѣне ро-
 мѣнѣаскѣ, пїатрѣ кѣ де вѣеск еѣ а вїндека,
 стрїнѣл вѣеште а рѣнї. — Даскѣлї сѣ
 фїѣ дѣзѣстрадаї кѣ дѣсѣшїрїле, че се ноѣ-
 текѣ дѣла ачѣст пост, шї пѣтрѣшїї де
 деторїа де а днаїнта, пѣ пѣмаї кѣ пѣмеле,
 чї кѣ сѣѣлетѣл шї кѣ інїма сѣ фїѣ ромънї,
 ферїчїреа лор сѣ ле фїѣ ферїчїреа комѣлѣ,
 еарѣ пѣпорочїреа сѣ ле фїѣ дѣтрїстарѣа
 шї жалѣле ромънѣлѣ, карї ле кѣшѣлѣ
 пѣпѣртїнїреа тѣтѣпѣлѣ, — де сїне се дѣ-
 дѣлеѣе кѣ кѣрѣїле пре сама скоалелор
 се кѣвїне сѣ фїѣ лѣкрате дѣпѣ чѣл маї
 вѣл метод, дїптрѣ тоате сѣ пѣ лїпсѣаскѣ
 о історїѣ а вѣчѣнеї шї о грѣматїкѣ ро-
 мѣнѣаскѣ комѣлѣсѣ де вѣл, каре е кѣнос-
 кѣт кѣ лїмѣа ромънѣаскѣ, лїбер де пре-
 жѣдеѣе фїлолоѣїче, шї де орї че орѣвїре
 фѣлатїкѣ; еарѣ чеї маї марї, карї вѣеск
 вїпеле ромънѣлѣ сѣ пѣ се простїтѣвїѣ
 днаїнтеа лѣтеї лѣсѣнд сѣ се пропѣлѣ о
 грѣматїкѣ ка ачѣса: „прїмїтѣ дн класа
 П.“ шї апої Дѣмѣзѣле! а 6 едїцїѣ;
 поате кѣ чеа де дѣтѣвї аѣ фост маї вѣл:
 „детермїнѣрї пѣ дѣпїнїте шї не кѣвїнїте
 овѣжетѣлѣ, кѣвїнїте дїп лѣтїнїѣл дѣпѣ плак
 фѣрѣ кѣвѣлѣт скїтосїте, пѣрегѣлѣрїтате
 шї контрѣ-зїчѣрї кѣ фїреа лїмѣеї ромъ-

пещи“ ачестеа і-сѣ пропріетѣділе; че веі зиче деакѣді воіѣ спѣне къ дѣпѣ пѣміта грѣматікѣ конжѣгареа І аре дѣоініт. дѣ „а,“ „аре,“ саѣ „ере,“ „іа,“ ші „ере“ — а ІІ. дѣ „і,“ „іре,“ „л,“ ші „лре,“ — а ІІІ. дѣ „е“ ші „ере“ — а ІV. дѣ „еа“ ші „ере“. — Еѣ пѣ пот пресѣпѣне де спре зпѣл ка ачела къ ар фі ромѣн пѣскѣт, къ вrede-тѣ vadea Бѣкѣр жѣделе дѣн сатѣл меѣ пѣ зиче дѣ дѣоініт. „а скрі“ чі „а скріе“ ші пѣ „скрім“ чі „скріем“ поате пѣмітѣл автор аѣ лѣкѣт дѣнтре еврей, де-і плаче аше таре а ворѣ дѣн гѣт; дѣпѣ дѣспре ачестеа маі тѣлте дѣоінінда де фадѣ пріп граіѣ. — Еарѣ че е маі де доріт дѣкѣт, сѣ авем преоді кемаді спре ачестѣ старе сѣпѣтѣ, ші лѣмінаді къ разеле кълтѣреі, дѣпѣ апоі сѣ фіѣ ші провѣзѣді дѣ стареа са чеа дѣн афарѣ; къчі къ соартеа ачестора стѣ дѣ легѣтѣрѣ ші соартеа попорѣлѣ, ачестеа е аше, апоі Дѣмнезеѣле! пѣ штіѣ оаре маі есте вре о пѣзѣне а къреі преодіте сѣ аіѣѣ о аше мішеа соарте ка преодітеа чеа ромѣнеаскѣ, мішеа дѣ пресіпте, мішеа дѣ віпиторіѣ, де оарѣ че спре дѣмвѣпѣтѣдіреа соартеі еі нічі о мішкаре пѣ се фаче! есѣмплеѣле челор маі тарі траг пре чеі маі нічі, сеѣѣ прекѣт е зіса челор веі: „verba movent, exempla trahunt“ — Мѣлді дѣнтр’аі пострі пѣ вагѣ самѣ ла ачестеа, ші аше се дѣпѣмплѣ ка чел маі сѣпѣт фок сѣ се потолеаскѣ фѣрѣ де а продѣче чеѣѣ; тѣ тѣ дѣпѣдеці че вреѣѣ. — Дѣпѣ кълѣторіѣ-мі де тѣлте орі тѣрѣѣеа сѣ тѣ тѣрѣѣр де ачеа фантѣ къ ачеіа карі се къпріпнд къ крештереа тіперілор ромѣні, сеѣѣ дѣ алтѣ прівіпдѣ сѣпѣт дѣпѣ легѣтѣрѣ къ попорѣл ромѣн, се вѣд а дѣспреѣзі лімѣѣ

ромѣнеаскѣ, каре дѣспреѣзіре — дѣпѣ есѣмплѣл ачестор несокотіді, карі пѣ къцетѣ пеміка ла кемаре’ші се паште апоі ші дѣпѣ челе маі певіновате пѣпѣтѣрі, кърора маі пре зрѣтѣ ле каде къ грѣѣ ші адѣчереа а міпте де пѣмеле „ромѣн.“ Дѣпѣ лѣмеа ва рѣмѣпѣ тот де зпа лѣме, ші дѣпѣ трѣпѣса се вор афла тот де зпа де ачеі-а, карі пѣмаі аше ар аскѣлта де къпоштіпдѣ-ші, деакѣ ачестеа дѣмвѣпѣжѣндѣ ле-ар къѣса че-ѣѣ рапѣ фісічеаскѣ. Че сѣ не песе де алді, пѣмаі поѣ сѣпѣне меарѣѣ віпѣ? аше фрате! Фіѣ-каре ом аре дѣпѣ ініма са зп ідол, кърѣіа і се дѣкпѣѣ; — пѣмаі сѣ фереаскѣ Дѣмнезеѣ пре ромѣн де оамені ка ачеі-а ал кърор дѣнтрес е че-ѣѣ де жос. — Дѣпѣ О. М. дѣпѣ конвіпѣтѣл че се зиче а фі ромѣнеск, піпѣтрѣ къ фѣндаціа е піпѣтрѣ тіпері ромѣні дѣскілініт, ші аі кърор сѣперіорі дѣпѣкѣ-сѣ ромѣні (!?), де лімѣѣ ромѣнеаскѣ пѣчі ворѣѣ пѣ е, дѣпѣса е трѣмісѣ дѣпѣ есіліѣ акѣт де тѣлѣт дѣпѣ зп декрет ал зпор інімі пѣсімпдітоаріе, е трѣмісѣ серімана, фѣрѣ де а фі пѣкѣтѣтѣ че-ѣѣ! А зпѣт самѣ Домні ачешті-а аѣ пѣдіт вре о пѣпорочіре, ка ші дѣпѣвѣдатѣл ачела каре дѣмвѣлѣнд дѣнтр’о бібліотекѣ авѣ пѣпорочіреа де а-і къдѣ о карте тарѣ дѣпѣ тоалеле капѣлѣ, дѣпѣ каре каѣсѣ ші зігѣ лімѣѣ гречеаскѣ аше, кът тѣрѣѣ сѣ о дѣпѣде де поѣ. — Кѣ інімѣ пѣмаі къ мерѣе віпѣ, къ інімѣ ші епердіѣ, къ пѣ сѣпѣтем дѣпарте...? macte virtute! — прівіпд ші ла алтеле оаре пѣ-і ачестеа крештере?

(Ва зрѣма.)

Кореспондінцъ пентрѣ кълтѣра къ-
лѣгѣрілор.

III.

„Трѣи пѣмѣри де вѣтѣдѣ сѣнт ѡл
лѣтеа ачеастъ таре, сeditoare, мѣшкъ-
тоаре шѣ къвѣнтѣтоаре; фѣище каре пѣм
се деосевѣще зпѣл де алтѣл, прѣн градѣри
де сѣвѣршѣре! Челе сѣдѣтоаре прѣкѣм
копачѣи шѣ тоате ерѣвѣрѣле, аѣ ѡл сѣне вѣе-
тате хрѣнѣтоаре шѣ крескътоаре; деосе-
вѣндѣсе де пѣтре шѣ де алте металѣри,
каре пѣчѣ скад пѣчѣ крескъ фѣреще де ла сѣне.
Іар челе мѣшкътоаре, прѣкѣм довѣтоа-
челе шѣ тот фелѣл де вѣетате тѣрѣ-
тоаре, сѣвѣрѣтоаре шѣ зѣмѣлѣтоаре, ѡлтрѣк
ѡл градѣри де сѣвѣршѣре прѣ челе сѣ-
дѣтоаре; къчѣ ачелеа пѣмаѣ вѣеазъ, ѡар
ачестеа шѣ вѣеазъ шѣ се мѣшкъ. П а-
тѣвѣдѣ ѡл сѣ ачесте вѣетѣдѣ ле ковѣр-
шѣще ѡмѣл вѣетатеа чеа къвѣнтѣтоаре*);
фѣндѣкъ ел пѣ пѣмаѣ вѣеазъ шѣ се мѣшкъ,
чѣ шѣ есте де а пѣрѣреа фѣитор, де спре
фѣреа сѣфлетѣлѣ сѣз чеа не мѣрѣтоаре,
пѣ ѡл сѣ шѣ дѣспре патѣра трѣпѣлѣ. Дѣ-
мнезѣаска ачестѣ зѣчере: „сѣ фачем ѡл
дѣспре кѣпѣл пострѣ шѣ дѣспре асѣменаре,
пѣ се поате ѡа къ адеврѣт ла алкътѣреа
трѣпѣлѣ, чѣ ла фѣреа сѣфлетѣлѣ. ѡмѣл
ѡл сѣ, шѣ де спре алкътѣреа трѣпѣлѣ сѣз,
ѣ чеа маѣ ѣкѣсѣт зѣдѣре, де кѣт тоате
фѣптѣрѣле; фѣнд фѣптѣрѣ а ѡл сѣ шѣ мѣ-
пѣлор лѣ Дзеѣ, прѣ кареа ѡл сѣ шѣ ел зѣ-
дѣторѣл а тоате, ѡ аѣ ѡлтрѣвѣндѣт ѡл
ѣкономѣка са ѡлтрѣпаре. — Нѣ поате
ѡл адеврѣт пѣменѣ тѣгѣдѣ, къ сѣнт зпеле

din vŃetŃi kŃ fŃreaskŃ ţkŃsŃnŃ, maŃ pre
sŃs de kŃt ѡmŃ ѡл патѣра са: ѡар' de шѣ
ел фѣреще пѣ ѣ ѣкѣсѣт, фѣнд ѡл сѣ къ de-
organŃsŃtŃл вѣетате къвѣнтѣтоаре, de
mŃntѣ шѣ де шѣнѣдѣ прѣимѣтоаре, ковѣр-
шѣще прѣ тоате ачелеа фѣрещѣ ѣкѣсѣнде,
прѣн ѡлвѣдѣтѣрѣ шѣ ѡлделетнѣчѣре. Нѣ
се пѣще ѡмѣл къ шѣнѣдѣ ка пѣнѣжѣтѣл сѣ
ѡлплетеаскъ пѣжѣзѣрѣ шѣ тѣрежѣ; ѡлвѣ-
дѣнд ѡл сѣ шѣ ѡлделетнѣчѣндѣсе, ковѣр-
шѣще не фѣреаска ачестѣ шѣнѣдѣ: вѣ-
пѣнд пѣщѣ дѣн фѣндѣл тѣрѣи, пѣсерѣме
dŃn вѣзѣвѣх, хеарѣле dŃn пѣсѣтѣтѣдѣ шѣ
алкътѣнд ѣесетѣрѣ атѣт де сѣндѣрѣ, ѡлкът
ла чеѣ фѣрѣ шѣнѣдѣ ачестѣ, ѣ къ грѣѣ
а крѣде, къ сѣнт лѣкрате де мѣнѣи ѡме-
пѣщѣ. Нѣ се пѣще фѣреще къпѣнд къ
вѣпѣ армонѣе ка прѣвѣгѣтоареа; ѡлвѣдѣ-
тѣра ѡл сѣ шѣ ѡлделетнѣчѣреа, ѣаѣ пѣтѣт
ажѣта сѣ шѣ канѣнеаскъ ѡлпѣлѣдѣреа шѣ
погорѣреа гѣтлѣжѣлѣ сѣз, маѣ мѣщѣнѣ-
гос де кѣт тоате вѣне къпѣтѣтоареле пѣ-
серѣ. ѡмѣл поате фѣ шѣ зѣграфѣ вѣн, ге
ѡметѣрѣ вѣн, астрѣном вѣн, фѣсѣк вѣн; прѣ
тоате къ ѡлвѣрѣтѣра ле пѣтрѣнде, тоате
ле прѣчѣпе, тоате ле ѡвадѣ; прѣн ачестѣ
се ѡлпѣлѣдѣ шѣ ла сѣвѣлѣ Dzeѣлѣ чѣлѣ
преа ѡлпѣлѣт; прѣвѣще аколо гѣндѣторѣл,
Серафѣмѣи, Херѣвѣмѣи, Арханѣлѣи шѣ Ан-
гѣлѣи; шѣе ѡлкъ а ѡа къвѣнтѣ шѣ пѣнтрѣ
челе не къпрѣнсе де мѣнтеа ѡмѣлѣ: пѣ-
мѣндѣле таѣне, де скоперѣрѣ шѣ мѣнѣнѣ дѣ-
мнезѣешѣ. ѡар прѣ кѣт ѡлвѣдѣтѣра ѡл
ѡлѣдѣ шѣ просѣвѣще прѣ ѡл, къ атѣт
не-ѡлвѣтѣра ѡл жѣсѣще шѣл пѣмѣкѣще,
маѣ мѣлѣт де кѣт не пѣкъвѣнтѣореле вѣетѣдѣ.
ѡмѣл фѣнд ѡлзѣстрѣт де Dzeѣ къ талант
де вѣетате къвѣнтѣтоаре, де мѣнте шѣ де
шѣнѣдѣ прѣимѣтоаре, шѣ не ѡлделетнѣчѣн-

*) Іарѣ поѣ вѣетѣт мѣ не мѣшкътѣ шѣ сѣнтѣм:
Грѣгорѣе теѣлогѣл.

dăce дн днвѣдѣтъра а нѣчѣ зп фел де
щѣндѣ саѣ меццѣршѣг, нѣ се поате сокотѣ
вредник де алтѣ нѣмѣре, де кѣт де слѣгѣ
вѣклеанѣ шѣ лѣнешѣ; нѣчѣ де алтѣ рѣ-
сплѣтѣре, декѣт де а се арѣка дн днѣ-
перекѣл чел маѣ дѣн. афарѣ, зндѣ ѣ вечнѣка
плѣндѣре шѣ скрѣшкарѣа дѣндѣлор: аст-
фел де от шѣ дн лѣтѣа ачѣаста, нѣ поате
слѣдѣ де алт, де кѣт де о зѣдарнѣкѣ грѣстатѣ
а пѣтѣлѣтѣлѣ, маѣ петревнѣкѣ шѣ де кѣт
днѣшнѣ стѣлѣчелѣ де пѣатрѣ; ла зпѣл ка
ачѣаста, кѣвѣнтареа нѣтѣ слѣдѣще де алт,
де кѣт де а фѣ чершѣторѣш де пѣлѣе, прѣн
карѣа шѣ цѣне петревнѣка са вѣадѣ; ѣар де
с'ар лѣнѣсѣ де кѣвѣнтаре шѣ де дреапѣа
зѣвларе, днѣревѣндѣндѣшнѣ мѣнѣлѣ, дн
лок де пѣчоаре дѣаѣнтѣ, оаре п'ар фѣ чел
маѣ дефѣѣмат шѣ тѣкѣлос довѣток? Дѣн-
тр'ачѣаста поате днѣделѣе фѣдѣечѣне, кѣт
де невоѣе лѣкрѣ есте днвѣдѣтъра ла орѣ
шѣ карѣе от, шѣ дн вѣада ачѣаста шѣ дн
чѣеа че ва съ фѣе. Фѣгѣашнѣ де фѣѣ кѣ аде-
вѣрат се пот сокотѣ пѣрѣндѣѣ ачѣѣ че нѣ
се днѣгрѣжѣскѣ, ада врезн фел де днвѣдѣ-
тѣрѣ ла фѣѣ лор; ва, днѣкѣ шѣ маѣ рѣѣ де
кѣт ачѣѣа, дѣпре кѣт адеверѣазѣ гѣра чѣа
де азр, зѣкѣнд: „кѣ зѣгѣашнѣ де фѣѣ нѣтѣаѣ
трѣпѣл дѣспарт де сѣфлет, ѣар чѣѣ че нѣ
даѣ крѣщѣере вѣпѣ шѣ днвѣдѣтѣрѣ фѣѣлор
лор, шѣ пре трѣп дѣспарт де сѣфлет шѣ
пре сѣфлет де Дѣзѣ. Ваѣ дар шѣ амар
вѣѣ пѣрѣндѣлор дн лѣтѣа ачѣаста! дар маѣ
ваѣ шѣ маѣ амар дн чѣеа че ва съ фѣе!...“

Пѣлѣ ачѣ сѣят кѣвѣнтѣле рѣнѣмѣтѣлѣѣ
мѣтроволат кѣ чѣтадѣѣле че ам вѣзѣт, дѣн
кѣпрѣнѣл кѣрор лѣмѣнат се веде, кѣ дн-
вѣдѣтъра вѣрѣндѣѣѣ фѣ шѣ есте стрѣлѣс
днѣпрезнатѣ кѣ днвѣдѣтъра щѣндѣлор.
(Ва зрѣма.)

Liniamente de a le vecei aristocra-
tii francezești.

„Франца е патрѣа екалѣтѣдѣѣ!“ аша
азѣѣм стрѣгѣнд не тѣлѣдѣ лѣзѣдѣторѣ ентѣ-
сѣадѣѣ а тѣтѣлор лѣкрѣрѣлор дѣн ачѣл стат,
не ачѣѣ лѣзѣдѣторѣ, карѣѣ нѣ се погѣрѣѣ дѣн
салѣне днѣтре попор, нѣчѣ дѣскѣд ѣсторѣа;
кѣчѣѣ де ар фачѣ ачѣаста, ар зѣчѣ маѣ вѣне:
„Франца порѣѣ не дрѣтѣл де екалѣтатѣ;
са саѣ днѣѣ ва ажѣнѣе неанѣрат зп скѣп,
саѣ ва перѣ.“

140 аѣнѣ сокотѣдѣ днѣзѣрѣпѣт нѣ сѣпѣт
зп тѣмп аша векѣѣ. Дѣчѣ не ла днѣчѣпѣ-
тѣл веакѣлѣ ал 18лѣа арѣстокрѣатѣѣ Фран-
цѣѣ маѣ пѣрта дн капѣтелѣ лор атѣтѣ
трѣѣѣ шѣ дѣшѣртѣчѣѣ, кѣт днѣтр'о чѣрѣре
зѣдерѣвѣтѣ ла рѣцѣнтѣл де атѣнѣѣ прѣтѣн-
сѣрѣ днѣтре алѣ тѣлѣе зпелѣ ка ачѣестѣн:
Дѣчѣѣ францѣзѣѣѣ сѣѣ аѣѣ прѣвѣлѣѣѣѣ де
а нѣ ешѣ ла дѣел кѣ алѣдѣ повѣлѣ де рѣнѣд
нѣчѣ атѣнѣѣ, данѣѣ повѣлѣ де ачѣѣа ѣар фѣ
вѣтѣт вѣне; тот асѣменѣа прѣвѣлѣѣѣѣ чѣ-
рѣрѣ дѣчѣѣ днѣкѣ шѣ пѣнтрѣ сѣрвѣторѣѣ лор
де касѣ, карѣѣ аѣеа а сѣѣерѣѣ маѣ вѣне орѣ
че фрѣкѣтѣрѣ де чѣотар, декѣт сѣ се зѣмѣ-
лѣаскѣ а се чѣрта кѣ сѣрвѣторѣѣ алѣтор по-
вѣлѣ де а дѣѣа орѣ а трѣѣа тѣлѣѣ. Маѣ дн-
коло ачѣѣ магнадѣ прѣтѣнсѣрѣ о рѣпоѣре
а зпѣѣ прѣвѣлѣѣѣѣ маѣ векѣѣ, дѣпѣѣ карѣе зп
duc et pair сѣѣ нѣѣ пѣѣтѣ фѣ трас ла жѣде-
катѣ пѣнтрѣ дѣторѣѣ де кѣтрѣ мецѣерѣѣ
шѣ пѣгѣдѣторѣѣ, чѣ стрѣлѣѣчѣѣтѣл магнаѣ карѣе
грѣтѣдѣѣа ла конѣтѣрѣѣ шѣ нѣ плѣтѣѣа нѣчѣ
одатѣ, ера сѣѣ фѣе рѣгат фѣрте фрѣтѣос
шѣ ачѣаста днѣкѣ фѣрте пар, ка сѣѣ се дн-
дѣре а плѣтѣѣ кѣ чѣеа че ера дѣторѣѣѣ (gar-
nement et c'est a Messieurs les ducs a
rendre justice a ces gens la, quand ils le
trouveront a propos). Апоѣ ѣарѣ, ка дѣн

пайтеа тръсуреі вѣдѣ магнат съ die ла
о парте орѣ каре алтъ тръсъръ, тьнар де
с'ар дѣтълнѣ шѣ дѣ челе маі стримте
вѣдѣ, unde съ вреі шѣ нѣ поудѣ еші пічѣ
дѣ сѣс пічѣ жос; шѣ іаръш, ва ла орѣ че
масъ саѣ оспѣдъ адвареа съ оіе дѣдато-
ратъ prin тѣ фелѣс де леце а рідика пѣ-
харъ маі ѣлтеі пентрѣ съпѣтатеа магна-
цілор ш. а. — Документѣл саѣ черереа
сѣс арѣтатъ о дѣпѣртъшпедѣ Шлоссер
дѣ исторіа веакѣлѣ ал 18леа. Іатъ ла че
претенціі невъне саѣ рідиколѣ алъпекъ ѳме-
пѣі дѣ песвѣса лор дешертъчвѣе. Дѣ
алте цѣрѣ ам вѣзѣт леці тѣрѣѳосѣ, кѣт:
40 ѳ. педѣансъ пентрѣ оторѣрѣа вѣдѣ іо-
вѣдѣі шѣ алт нѣмѣн; саѣ, пѣновѣлѣл нѣ пѣте
пѣне шѣртѣрѣе аспѣра повѣдѣлѣ ш. а., іар
дѣ Франда вѣзѣрѣт шѣ рідиколѣ. Фѣрѣде
кѣ аспѣзѣі дѣ прѣвѣнда ачѣаста ѣ кѣ тотѣл
алтнѣнтрѣлеа дѣ Франда; дѣсѣ тот нѣ ѣ
кѣт ар трѣвѣі сѣ оіе, чѣ аспрѣлѣле аѣ
лок шѣ актѣа дѣтр'о тѣсѣрѣ респектѣвѣе
дѣстѣл де марѣ. Чѣне нѣ крѣде ачѣаста,
чѣтѣаскѣ дѣтрѣ алтелѣ картѣа Le peuple
de профѣсорѣл шѣ исторіѣл Michelet (1846),
dѣн карѣ ва пѣтѣ жѣдека старѣа шѣ рапор-
тѣрѣле осевѣтелор класѣ. Нѣ есте аѣр тот
че стрѣлѣче. —

БѢНѢЛ КРЕЦІН.

Крецінѣ! оашенѣ чѣ авѣдѣ ѳрѣкѣ
Пентрѣ лѣмеа вѣгоарѣ!
Авѣдѣ сѣѳлет вѣн орѣ карѣ,
Кѣчѣ ѳѣкѣнд аіче вѣне
Нѣ вѣ темѣдѣ де нѣмѣкѣ.
Лѣзѣдѣ нѣлѣ делѣ мѣне:
Еѣ де шѣ нѣ преа тѣ 'нкіп,
Дар сѣнт ѳоарте вѣн креціп.

Пентрѣ ѳанте пѣпѣтѣте,
Пентрѣ інѣмѣ кѣратъ
Ла дѣховнѣк нѣ одагѣ
Ам спѣс к'ашѣ авѣа плекарѣ
Сѣ ле ам пѣстрѣмѣтѣте.
Дар кѣлѣгѣрѣл ле арѣ?
Еѣ де шѣ нѣ преа тѣ 'нкіп,
Дар, зѣѣ сѣнт преа вѣн креціп.

Бѣне нѣ ѳак; кѣчѣ даѣ рѣндѣл
Ла чѣі карѣ аѣ авѣре.
Еѣ, ла чѣла карѣ 'мѣ чѣре
Дѣтѣнд пѣтаі ворѣѣ вѣпѣ:
Тот д'азна дѣсѣ гѣндѣл
'Мѣ 'л нѣстрѣз пентрѣ о мѣпѣзѣнѣ;
Кѣчѣ де шѣ нѣ преа тѣ 'нкіп,
Дар зѣѣ сѣнт преа вѣн креціп.

Іѣвѣск сѣ сѣрѣт копѣле;
Сѣ гѣсѣт лѣкрѣл карѣ 'мѣ плаче
Шѣ сѣ кѣнт кѣнд н'ам че ѳачѣ
А 'шѣіладѣлор дрептѣте;
Дар дѣ вѣвлѣе сѣнт ѳѣле
Чѣ спѣн к'астѣ нѣ с' пакѣте.
Аша! еѣ нѣ тѣ преа 'нкіп,
Дар ѣтѣі парѣ кѣ с' креціп.

Пѣнѣга 'шѣ есте ѳоарте мѣкѣ;
Дѣ еа сѣѳлетѣ мѣ нѣ дѣкапѣ,
Вѣ пѣзѣдѣі ка сѣ нѣ скапѣ
Дѣ еа, ѳрадѣ! вѣртѣтеа ноастрѣ,
Кѣчѣ дѣ раѣѣ кѣ шарѣ ѳрѣкѣ
Вѣдѣі шѣдеа 'пѣпѣтеа ноастрѣ.
Кѣчѣ де шѣ нѣ преа тѣ 'нкіп
Дар дѣ раѣѣ сѣнт вѣн креціп.

Де тѣ лѣзд, че вѣ пасѣ?
ѳанѳаронѣ сѣнт тѣлѣдѣі дѣ лѣше
Че ка мѣне ѣшѣ даѣ нѣте.
Аша зѣк еѣ дѣдѣлѣнтѣл
Чѣ кѣ ѳрѣпѣтеа сѣпѣноасѣ
Ам сѣ мерѣ дѣ раѣѣ дѣ адрѣнтѣл.
Еѣ де шѣ нѣ преа тѣ 'нкіп,
Дар сѣнт ѳоарте вѣн креціп. —

Г. Сіон

Нѣтрעדѣл оменеск

чел прііпчіос стѣ дн кѣмпѣт, пѣ дн дѣ-
вѣвѣрї, кїар дїп контра ідеїмор че не стѣ-
пѣлеск. Ын доктор енглез дѣкредїндеазѣ
кѣ: пѣїнеа неарѣ е тѣлт маї нѣтрעדѣ
де кѣт чеа алѣѣ. Ел а черкат кѣ пѣмаї
кѣ апѣ шї пѣїне неарѣ отѣл е тот сѣ-
пѣтос, пѣмаї кѣ пѣїне алѣѣ, фїпѣ, слѣ-
веще пѣпѣ тоаре. Кѣ о тѣлгїме де
materїе нѣтрїчіоасѣ сѣ леапѣдѣ дїп фїпѣ
пѣпѣ се алѣвеще, каре, не лѣпгѣ пѣнѣтрїре
шї несацїѣ се мїстѣе шї маї греѣ. Vine
е о а шї неавѣцїї аста, ка сѣ пѣ маї до-
реаскѣ пѣїнеа челор дѣнавѣдїдї, нїчї аче-
щїа сѣ се скѣрѣеаскѣ де пѣїнеа ачелора.
Мѣжкареа неапѣратѣ вїедїї есте не зї
доѣ пѣндѣрї, шї о вѣѣтѣрѣ іарна де доѣ
пѣндѣрї апѣ, іар вара 4—5 пѣндѣрї, кѣ
тотѣл, чел тѣлт, 8 пѣндѣрї не зї. Маї
тѣлт есте тот о дѣвѣвїаре маї тѣлт вѣ-
тѣпѣтѣоаре сѣѣѣтѣдїї. Нѣтрעדѣл мїндїї —
щїїнда — е маї дѣтѣрїтоаре шї декѣт е-
лементеле шї матерїїле вѣрте. Не тоате
дѣсѣ фокѣл ле фаче вѣне де тѣпкат, ле-
гѣтїмор скїмѣѣ есенда, префаче шї не
вепїноасе дѣ пѣлѣкѣте ла гѣст. (Ўпїѣ.)

Хѣртїїле де стат.

Мїстерїї політїче сѣпѣт хѣртїїле де стат;
о кѣмплїтѣ пѣтере сѣпѣт хѣртїїле де стат
пѣнтрѣ вѣакѣл пострѣ, о пѣтере не кареа
стрѣвѣнїї поцїрїї п'аѣ кѣпоскѣт'о нїчї де-
кѣт. Мерѣедї ла о версѣ дѣ врео кѣпї-
талѣ, прївїдї ла ачеї негѣцеторї кѣ хѣртїї
де стат, кѣт ш'аѣ пердѣт тот сїмѣл пѣн-

трѣ націоналїтате шї констїтѣцїе, пѣнтрѣ
оменїме шї лївертате, чї ферїчїреа лор е.
сте дѣ кѣрсѣл предѣрїлор шї фїекаре кѣ-
рїер де пощѣ е пѣнтрѣ еї вн Месїе; верса
е леагѣпѣл шї торпѣнтѣл лор, лѣтѣа а-
пѣне пѣнтрѣ еї пѣмаї дакѣ апѣн кѣрсѣрїле;
Ўчїгѣсе шї се тѣчелезе мїліїне де оменї;
еї рѣд ла ачѣеа, пѣмаї процентеле лор сѣ
вїе грасе. Склавї ш'аѣ вѣндѣт трѣпѣрїле,
їар негѣцеторїї кѣ хѣртїї де стат дѣшї вѣнд
де атѣтѣа орї сѣфлетѣл.

Історїа хѣртїїлор де стат аша кѣт се
пратїкѣ ачелеа дѣ зїмеле пѣстре, авїа е
де 160 апї. Ешїтаѣ хѣртїїле де стат дѣ
Франда маї ѣптеї саѣ дѣ Англіа, пѣ тѣлт
не пасѣ, дѣстѣл пѣмаї кѣ кѣпѣщереа про-
пѣшїрїї шї а дѣтѣмеїерїї хѣртїїлор де стат
трѣвѣе сѣ интересеѣе асѣѣзї не тот евро-
пеапѣл шї маї вѣртос не тодї ачеїа, карїї
претїнд а фї політїчї, пѣнтрѣ ка шї ачї сѣ
пѣтѣ vedé maї de parte de нас. Хѣртїїле
де стат фѣкѣрѣ дѣ вѣакѣл пострѣ, ка сѣ
атѣрне ферїчїреа шї кїар вїада мїліїпелор
дела плакѣл шї капрїдѣл а дої трѣї про-
пїетарї де хѣртїї саѣ поліце але статѣлї.
Де нї се ва ерта, ної кѣ алт прїлеж вон
арѣкка о кѣѣтѣтѣра шї маї лѣтѣрїтоаре
асѣпра хѣртїїлор де стат. —

Смїнте де дѣдрептат Ла Nr. 34 а
фїеїї трѣкѣрѣ кѣтѣва смїнтелї, дїп каре не вѣп-
ле маї дѣсепнате ле дѣдрептѣт аша: Ла фаца
270 кол. де а дреапта по чїтеще ної, — еї, е;
ф. 272 деасѣ. преїнѣѣатѣл, зї преадѣвѣѣатѣл
alli, alii; тот аколо колѣна деадѣ. крест' апїп (кре-
цїп) зї крестанїп (крецїп), — негѣцеторашї? не-
гѣцеторашї (адїкѣ сѣ се чїтїаскѣ фѣрѣ сепѣл
дѣтревѣрїї.)